

נוגד לאביו ר' יוסף חריף ז"ל בעיר ניישטאט, סיפר הרה"ק הרבי ר' מענדלע בעצמו סיפר נורא, שאביו ה' גר בכפר אחד, פ"א אמר לו הפריץ שהיות שהוא צריך לנסוע למרחקים רוצה הוא למכור את כל נכסיו במחיר מוזל, וכיון שהוא מכיר אותו לאיש מהימן הלך רוצה למכור את זה רק לו, ר' יוסף ראה שיש לפניו מציאה רבה, אבל בכל זאת לא הי' בידו את הסכום הדרוש, ונתייעץ עם אשתו, ואמרה לו הנה יש לנו תכשיטין וכלי בית וכדו', בא ונמכור את זה, וקצת כסף נלוח מידידנו, וכך יהי' לנו כסף לקנות את רכושו של הפריץ, וכן עשה, והלך עם הכסף אל הפריץ, באמצע הדרך שמע קול צעקה של בכיה מרה, הלך אחר הקול ראה נפטר אחד וסביב לו האלמנה ושבעה היתומים בוכים בכיה רבה, איך הניח אלמנה ושבעה יתומים, בלי מזון ומחי', ויהי כראות ר' יוסף את המעשה לקח כל הכסף בידו ונתן לאלמנה שהי' לה לכלכל את בני ביתו, ויצא מביתה, חשב ר' יוסף למה לי לחזור לביתי בעירום ובחוסר, ונתיישב בדעתי לילך מכפר לכפר אולי יחנן ה' לו איזה הצלחה, ממשיך הרה"מ לספר, כי מבעשה הזאת שעשה ר' יוסף נעשה רעש גדול בשמים, איך בר ישראל ימסור נפשו כל כך, והאסכמו בשמים שצריכים לתת לו איזה מתנה עבור מצוה זאת, כאשר שמע הס"מ זאת אמר לפני ביי"ד של מעלה הנה כל הצדיקים לפני שנותנים להם מתנה מן השמים מתנשין בנסיון ואם עומדים בזה אז נותנים להם המתנה, ע"כ רוצה גם לנסות את ר' יוסף, וקבלו בשמים את דבריו, בא אליהו הנביא ואל"ט ואמר אני אוד ואנסה ונתן לו אולי יגביר הבע"ד בנסיונות קשים שלא יוכל לעמוד בזה, וכן פסקו שאליו הנביא ילך לנסות את ר' יוסף, ויהי לעת ערב הגיע ר' יוסף אליהו ישוב של יהודים, נכנס לביהמ"ד וקבל על עצמו שלא לבקש משום אדם אש"ל רק אם יקראו אותו, ויהי לאחר התפילה הי' מצפה שאחד יקרא אותו אולם אף אחד לא קראו, נשאר בביהמ"ד וישב ללמוד, פתאום נגש אליו זקן אחד נשוא פנים ונותן לו שלום ונכנס עמו בדברים עד שסיפר ר' יוסף להזקן את כל המעשה, שהזמין לו השי"ת מצוה גדולה, וכו', ועכשיו נשאר בעירום ובחוסר, אמר לו הזקן הנה אני עשיר גדול אני אתן לך סכום גדול שתוכל לפרנס בזה כל ימי חייך, בתנאי שתמכור לו את המצוה, ואליהו הנביא התחיל לדבר אל לבו שימכור לו המצוה, כי אם יהי' לו כסף יוכל לעשות עוד מצוות, וכנהה וכנהה פיתוים, אבל ר' יוסף עמד איתן בדעתו ולא רצה למכור לו את המצוה, כאשר ראה הזקן שר' יוסף עומד בדעתו גלה לו שהוא אליהו הנביא והוא את ר' יוסף לנסות אותו, ועכשיו שעמד בנסיון ונותנים לו מן השמים ג' ברירות או שיזכה ביחד עם בני ביתו לאריכות ימים או לעשירות מופלגת, או להפקד בבן זכר קדוש מן שמים, השיב ר' יוסף תיכף מה בצע בדמי או באריכות ימים, כי לא זכיתי עד הנה להפקד בבנים, אמר לו אליהו דע שתזכה להוליד בן קדוש ונורא, אשר יאיר כל העולם בתורתו ויראתו, אשר לא ירדה נשמה כזאת לעולם זה רבות בשנים, אבל רק באופן באם תקבל עליך התנאים שאתנה עמך, אחד שתהיו אתה ואשתך נע ונד כל ימי חייכם, והשנית שתפקד בבן זכר תהי' מוכרח להסתלק מן העולם, ולאחר מלאות לבנך שנתים תהי' גם אשתך מוכרחת להסתלק מן העולם, ענה לו ר' יוסף שצריך להתייעץ עם אשתו אם היא מסכימה להתנאים האלו, ונתרצו שניהם באמנם אם אין לנו בן חיים למה לנו, וקבלו עליהם התנאים, ונתקיים ההבטחה שהבטיח להם אליהו הנביא ונפקדו בבן זכר וקראו לו מנחם לאמר זה ינחמני, אבל גם התנאי נקיים כי תיכף נסתלק ר' יוסף ואחר שנתים ימים נסתלק גם אשתו, ונשאר הרה"מ יתום מבלי אב ואם, הרה"מ נתגדל בעיר האמבורג, והצליח מאד בלימודו ביתר שאת ויתר עז, והי' שקדן גדול בלימודו בשקידה רבה

הילולא דצדיקא

הרה"ק ר' מנחם מענדל מרימנוב זללה"ה

נפטר י"ז אייר

והי' לעילוי גדול, ביותר הי' רגיל ללמוד את הרי"ף, ואמרו עליו צדיקי דורו שהי' לו ניצוץ של הרי"ף זי"ע.

רבנותו

קבל תורה בישיבתו של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע וחשבו לרבו מובהק, אשר ממנו קיבל גם שרשי החסידות שקיבל מרבו הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע, שם התרועע עם הרה"ק היחודה"מ מלובלין ועם הרה"ק המגיד מקאזאנץ זי"ע, ישנם האומרים כי למד תורה גם בית מדרשו של רבי דניאל יפה בבערלין יחד עם הגאון בעל ה"פרי מגדים" זצ"ל, פ"א באמצע הלימוד בכה מאד שהשי"ת יאיר לו שיתקרב להצדיק הדור, ושיוכל להתקרב לעבודת ה', ונרדם ונתגלה אליו הרי"ף ואמר לו שישע להרבי אלימלך זי"ע בליוזנסק, ושם יהי' לו תכלית בעבודת ה', והוא הי' אז עדיין בחור והיותו שהי' דר בהאמבורג והי' לבוש במלבושי צמר, וכידוע שהרה"א לא בירך את מי שהי' לבוש בגדי צמר, ובנו של הרה"א רבי אלעזר הוא הי' שומר על זה שכל יכנס איש עם מלבושי צמר, כשהגיע הרה"מ לא הי' שם ר"א ונכנס הרה"מ אל הרה"א, ובאמצע הגיע ר"א וראה איך שאביו מברך בחור עם מלבושי צמר, ואמר לאביו הלא אין אתה מברך מי שלבוש מלבושי צמר, ענה לו הרה"א, "וואס רעדסט וועגין דעם בחור, איך ווארט שוין לאנג אויף די נשמה, נוקטן פייער שפירצט דאך פון זיין שטערן", וככה נעשה תלמידו של הרה"א, מסופר שפ"א הי' אצל הרבי ר' ברוך ממעזריטש זי"ע שאלו הרה"ב שיספר לו איזה ענין שראה אצל רבו הרה"א, אמר לו הרה"מ דידוע שלמטה מן האזון יש איזה גיד קטן שאינו מתנועע כי ימי חייו של אדם, רק ברגע האחרון טרם יפדר הנשמה מן הגוף, אז יתנועע מפחד הבורא, ואצל רבו הקי' גיד זה מתנועע בכל רגע מפחד השי"ת, וכאשר שמע הרה"ב את דבריו אמר א שיינער רבי און א שיינער תלמיד, א שיינער רבי כמובן, און א שיינער תלמיד וואס פארשטייט וואס צו זעהן ביים רביין.

מגדלותו

ידוע היא המכתב של תלמידו הגה"ק בעל "מראה יחזקאל" זי"ע אשר נדפס בשו"ת מראה יחזקאל סי' קי"ד, ששלח לאביו הגה"מ ר' יוסף להשיב לרבו הגה"מ ר' שלמה פילץ זצ"ל לתרץ על מה ולמה התחבר להרה"מ, וידוע שהרה"ק בעל הדברי חיים זי"ע הי' דרכו ללמוד תשובה זו ביומא דהילולא של הרה"מ בהתעמקות יתירה ובשעת לימודו הי' עיניו זלגו דמעות, אפס קצחו מגדולתו של הרה"מ משם תראה, וז"ל בין השאר: הלא כל עבודתו ופעולותיו מנעוריו המה רק על ישראל אמונות, ושושבינא דמלכא ומטורניות, מן ההר אל העם לקרבם תחת כנפי השכינה, למד דעת את העם ליחד לבנם לאהבה וליראה את השם הנכבד והנורא, ולא לכבוד עצמו הוא דורש, והי' כל המבקש את השם אשר נפשו אותה באמת ובתמים לעבוד עבודת הקודש לפחד אל ה' ואל טובו לדעת את המעשה אשר ייטב בעיניו יבוא לחצרות קדשו כי לחמו ניתן מימיו נאמנים לכל עובר ושב, וזלת זה יש חדר מיוחד שאוכלים שם כל דכפין יהי' מי שהי', ובמשך הזמן היותי אצלו היו שם כמה רבנים וגדולי ארץ, כולם אנשים גבורי כח עושי דברו, עומדים לפניו באימה וביראה וכו', אשר זאת כשיסכים הבוב"ה על

ידיכם, תזכו לשמוע דברי אלקים חיים, למראה עיניכם יוצאים מפה קדוש מדבר, היושב דורש כמשה מפי הגבורה, (א"י) עיין בספר אמרי דבש שמביא ששמע מפי גדולים וצדיקים שבעת שערך הרה"מ את שולחנו הטוהר והגיד תורה, הטרות שעמדו על שלחנו הי' דולקים מבלי שיתקטנו ויפחתו משיעורו, רק נשאר בגודל, והאירו כל משך הזמן שהשמיע דברות קדשו) והמכחיש המפורסמים הוא מוכחש מפי הכל, שכבר נתקבל רבינו הגדול בפי כל הגדולים והצדיקים ורבבות מ ישראל לקדוש ה' מכובד והחולק עליו כחולק על השכינה, בהמהרה"ה אחריו כמהרה"ה אחר השכינה, עי"ש באורך, עיין בספר דרכי חיים ושלום מהגה"ק ממנוקאטש זי"ע, (דף רי"ט) שסיפר שהרה"מ בהיותו יושב בפסח וטכונ לב המלך ודבר מנס קריעת ים סוף אמר שיבואו לפניו ספל מים ויראה כל אחד נס קריעת ים סוף, ונתן ידו על המים ותבקע המים בספל על י"ב גורים.

קולו נשמע בשמים

סיפר רביה"ק זי"ע (עיין בדברי יואל פרי' ויהי שמביא רביה"ק את זה בקיצור) שפ"א באו לפני הרה"מ נשמות מעלמא דקשוט עם קבולתה מרה, היות שהרה"ק ר' יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע אשר לא הי' אז כבר בעלמא דהין, הוא ממונה בבית דין של מעלה, להיות דן דיני נפשות שכבר הלכו לעולמים, ובאשר הוא הי' חי בדור דעה והגון ביותר, והעונות והנפשות נחשבים לפי הדור, וכאשר דורו הי' זכאים ביותר, על כן הוא מחמיר למאד בעון חטא הדיוע ר"ל, ועי"ז הוא מוציא פסקים ועונשים חמורים, ובקשו הנשמות מהרה"מ, שבטובו ישתדל בעבורם, שיעבירו את הרה"ק מזלאטשוב מהבית דין של מעלה, ואל יבוא במשפט עמהם, כי לא יצדק לפניו כל חי בדור הזה, וימנו צדיק אחר תחתיו, אשר ישפוט יותר קל, וכפי מדריגת הדור, והרה"מ העתיר בתפלה בעדם, ופעל לטובתם בעדם, וכן הי' שלאחר זמן באו שוב הנשמות, והגידו לו יישר כח על שהטיב עמהם, שהעמידו צדיק אחר בבי"ד של מעלה, אשר ידיו אותם לכף זכות יותר וכפי הדור ההוא, לעיין בספר נח"ל שער בת רבים אות ט' שהצדיק האחר הי' הרה"ק השרף מסטרעליסק זי"ע.

אחרית ימיו

בשנת תקע"ד רצו צדיקי אותו הדור לפעול בשמים שיתגלה משיח צדקינו, הלא המה הרה"ק המגיד מקאזאנץ, הרה"ק ר' מענדלע מרימנוב, הרה"ק החוזה מלובלין, הרה"ק בעל מאור ושמש, והרה"ק ר"מ מראפשיץ, והיהודי הקדוש, זי"ע, היהודי הקדוש קיבל על עצמו שהוא יסתלק מן העולם והוא יעזור להם מלמעלה, וכן הי' שהוא נסתלק י"ט תשרי תקע"ד, אולם לא הסתייעא מילתא, בערב חג הסוכות נסתלק לבית עולמו המגיד מקאזאנץ ומפני עירובב העולם עי"י השטן לא ידע מזה הרבי מלובלין על אף שעניניו היו צופיות למרחוק, בבית מדרשו של הרה"ק מראפשיץ זי"ע פרצה דליקה באמצע שמחת החג בשמחת תורה, לבית מדרשו של בעל מאור ושמש זי"ע נזרקה אבן באמצע הקפות, בבית מדרשו של הרה"ק הרבי מלובלין קרה מעשה הנורא מעשה "הנפילה", גם הרה"מ פעל הרבה בענין זה, אמר למקורביו אם יזכה לשנת תקע"ה, אז יזכו לשמוע שופר של משיח, בליג בעומר הרגיש באפיסת כוחותיו, בו ביום טיחר את עצמו ואמר אני הולך אלי עולם, למחרת היום יום י"ט אייר שנת תקע"ה יצאה נשמתו בקדושה ובטהרה, ועל מצבת קבורתו נחרת "פי" הרב איש האלקי מוה"ר מנחם מענדל בן הרב הגדול מ' יוסף זללה"ה נתבקש בישיבה של מעלה י"ט אייר תקע"ה תנצב"ה", ידוע שכ"י שנה אמר תורה על פרשת המן כדי להשפיע פרנסה לכלל ישראל, מדברי תורתו נרשמו בספרים "מנחם ציון" "דברי מנחם" "תורת מנחם" "עטרת מנחם".

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

דברות קודש

מכ"כ מרן אדמו"ר שליט"א

ס"ג פרשת אה"ק שנת תש"ע לפ"ק

נתפרסם ע"י ועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

תעשה נחשב רק המעשה, ואם כן שוב קרוב השכר יותר מן ההפסד, עכ"ד. (ועיין בכסף נבחר פ' ויקרא). ומעתה כיון שציוה התורה על מורא אב ואם, כי הם המביאים אותו לחיי עולם הזה, ולא אמרין דנוח לו לאדם שלא נברא, מזה מוכח כמה גדול וחשוב ענין המחשבה שהקב"ה מצרפה למעשה.

ואף כי אמרו חז"ל דמחשבה רעה אינה מצרפה למעשה, מכל מקום מחשבת עריות חמורה ביותר, וכמו שכתב א"ז זללה"ה בדברי חיים (פ' אמור) שבמצות אשר היצר כרוך אחרי בתאוות צריך האדם לבטל כח התאוה עד שלא יהיה רצון לזה. וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל (בשמונה פרקים פ"ו) דמצות שמעית שאינם על פי השכל צריך האדם לומר אפשרי בבשר חזיר ומה אעשה אבי שבשמים גזר עלי (תו"כ קדושים כ כו), אבל במצות שכליות כמו להזהר מגזילה וניאוף, צריך האדם לשבור תאוותיו שלא יהיה לו רצון כלל לדברי תאוה, כי באמת השכל מחייב מצוה זו להרחיק מגזל וניאוף רק היצר בתאוותיו מכניס בו רוח שטות, כמאמר חז"ל (סוטה ג). אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וצריך לשבור התאוה עד כדי שיהא בשכלו מאוס בהתאוות, עכ"ד.

ובזה יתבאר הכתוב קדושים תהיו, ופירש"י הוו פרושים מעריות, ובא בזה להוסיף שיעשה האדם לעצמו גדרים וסייגים שלא יבא לידי עבירה, וכמו שכתב באגרא דכלה (פ' שופטים) שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, נראה לפרש על שבעה שערים

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם, והקשו המפרשים מה זה תנינת טעם כי קדוש אני ה' אלהיכם, וכי אפשר לדמות יציר ליוצרו. הרמב"ן והאור החיים הקדוש דקדקו מה הוא המכוון של מצוה זו אחרי שכבר מבואר בפרשה הקודמת, וכתב האור החיים הקדוש שבא הכתוב לתת עשה על העריות שצוה עליהם בפרשה הקודמת בלאו, הוסיף עשה עליהם לעבור עליהם גם בעשה, ועוד לאלוה מילין.

ב רש"י ז"ל פ' קדושים תהיו, הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.

ג איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ודקדקו המפרשים בטעם סמיכות מצות כיבוד אב ואם לפרשת קדושים תהיו.

ויי"ל על פי דברי כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' תרומה עמוד רמח) בביאור מאמרם ז"ל (יומא כט). הרהורי עבירה קשו מעבירה, לפי שאין לבו נוקפו על פגם המחשבה כי אמור יאמר לא פעלתי כל און ואשם לא נמצא בי, ואינו שם על לב כי נחתם עונו ואשמה נפשו. (ועיין ביד יוסף בעין יעקב שם). וכעין זה מצינו בדברי רבינו יונה (ברכות א: מדפי הרי"ף) הטעם שקרבן אשם תלוי הוצרך להיות יותר ביוקר מחטאת, כי ספק עבירה צריך יותר תשובה מעבירה ודאי, כי יותר מתחרט כשיודע שעשה משאינו יודע. וא"ז זללה"ה בישמח משה (פ' פינחס) הביא בשם ספר ברית שלום (פ' פינחס) כתב שלכן הקריבו שני תמידין בכל יום, שהיו עולה, שבאו לכפר על הרהורי עבירה. ומזה יש ללמוד כמה גדול פגם המחשבה, שכל כך החמירה בו תורה שצוותה להקריב שני תמידים בכל יום לכפר על מחשבות העבירה. עוד כתב שם מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל בטעם דהרהורי עבירה קשים מעבירה, על פי מה שאמרו חז"ל (גדה לא). שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו, אביו מזריע עצמות וגידים, אמו מזרעת עור ובשר, והקב"ה נותן בו רוח ונשמה. והנה כאשר האדם עובר עבירה בפועל, אזי מגיע הפגם לחלק אביו ואמו שהוא הגוף, אבל כשפוגם במחשבה נוגע הפגם אל הנשמה, שהוא חלק אלוה ממעל, על כן צריך כפרה גדולה ביותר, לכפר מאשר חטא על הנפש, עכ"ד.

ויש להביא ראיה ממצות כיבוד אב ואם וגדל ענין המחשבה, על פי מה שכתב מרן החתם סופר בתורת משה בפרשת דהטעם של כיבוד אב ואם הוא משום דשלשה שותפין באדם, אך אי (עירובין יג:). נוח לו לאדם שלא נברא מה מקום לכיבוד אב ואם לפי שהם שותפים ביצירתו, הלא נוח לו לאדם שלא נברא, עכ"ד. אולם כתב המהרש"א בחידושי אגדות (מכות כג:): נמנו' וגמר, דהיינו שמנו מנין המצוות, ורבו הלאווין שהן שס"ה על העשין שהם רמ"ח, ואם כן קרוב האדם להפסד ורחוק משכר, ולכן הסכימו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכ"ד. ומתאמרא בזה משמיה דהרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג ז"ע (הובא בנועם מגדים פ' בלק) על פי מה שאמרו חז"ל (קידושין ט:): מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה, ולפי זה אצל קיום מצות עשה יש שני פעמים רמ"ח, פעם אחת על המעשה ופעם אחת על המחשבה, מה שאין כן בלא

ממעין השבוע

(המשך מעמוד א)

וזהו הנראה גם מדברי רז"ל שאמרו, להזהיר גדולים על הקטנים, שפירושו שבאותה אזהרה עצמה שהזהירו הגדולים לעצמם, הזהירו גם על הקטנים שפירשו מן הטומאה. וכן כתב גם בעל הטורים, כשם שהכתב מזהיר שלא ליטמא, כך הוא מזהיר להזהיר הקטנים מלטמא, שכן משמע הלשון שדרשו אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים. ומה שכתב (הטור) בהלכות שבת (ס' שמי'), דאפילו באיסור דאורייתא נמי אין בית דין מזהירין להפרישם, אינו אלא בשאר איסורים של תורה, אבל באיסור טומאת כהנים, בית דין מצווין להפרישם, דשאני כהנים שריבה להן הכתוב מצות ייתירות. וכן כתוב בנימוקי יוסף בפירוש הלכות טומאה של הרב ז"ל, דמריבוי הכתוב שאמר אמור וחזר ואמר ואמרת, דהוה סגי בחד, דרשו שהאב מזהיר שלא יניח בנו להטמא למתים אף על גב דבשאר אסורין אין האב מזהיר על הבן, כדנתן, נוכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה, וקטן הבא לכבות אומרים לו, אל תכבה. ומוקמינן לה בקטן העושה על דעת אביו, הא לאו הכי, לא אמרינן ליה, אבל בטומאה מזהיר מריבוי דקרא. וכן כתב גם רבינו הלל בפירוש תורת כהנים, דתניא, בני אהרן אף הקטנים, דמדכתיב בני אהרן, משמע נמי קטנים שלא יטמאו במת, דהזהירו גדולים על הקטנים להפרישן, שלא יטמאו למת.

אבל הרמב"ן והרמב"ם והסמ"ג ורבינו ישעיה הראשון, כולם פירשו אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים, דלא לטמויניהו בידים, אבל אין גדולים מזהירין להפרישן וכו'. ורש"י ז"ל לא גלה דעתו פה במאי קמיייר, אי בלא לטמויניהו, אי בלאפרישניהו, אלא הביא הברייתא בצורתה, כמו שאמרו להזהיר גדולים על הקטנים.

החתם סופר כתב על האבן עזרא שהבאתי לעיל המובא ברמב"ן, שכתב דאמור אל הכהנים קאי אפרשיות של מעלה כי מיי מורי התורה, ועוד ואמרת אליהם מה שנוגע להם לנפש לא יטמא בעמיו עיי"ש. ולכאורה יש לפרש ולהמשיך כי לעיל מורי במחוייבי מיתת בית דין, ובפרט שסיים בפרשת אוב וידעוני יגזום ידגמו אותם דמיהם במ, ומצוה זו הבית דין ומורי התורה, על כן אמר להם פרשה שלמעלה דגום ירגמו, ובכלל מצוה זו לא תלין נבלתו כי קבור תקברנו, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו, שלא יתעסקו הם בקבורת במתים כלל וכלל.

כתב בתפארת שלמה יש לרמז בזה ע"י מ"ש בפי' המשנ' בזבחים (ט' ה') הצמר שבכבשים והקרינים והטלפים, בזמן שהם מחוברים יעלו, פרשו לא יעלו. ע"י הידוע גודל מעלת הצדיקים ודיבוק חכמים שבודו אשר מפייהם אנו חיים וכל הדבוק בהם לא יזנח לעולם להיות לו עלי' להכלל בתוך הצדיקים בעבודתם כמ"ש (תהלים קטיו, ג') יברך ריאה ה' הקטנים עם הגדולים. פי' אם הקטנים הם מחוברים עם הגדולים גם הם בכלל הברכה. וז"ל המשנ' הצמר שבכבשים כו' כי' שהם מחוברים יעלו אפילו הם דבר נמאס ודחוי רע עכ"ז אם הם מחוברים יעלו גם כן לרית נוחה. פרשו לא יעלו. לרמז אם הם פורשים מן הצדיק ח"ו לא יעלו אין לו עוד עלי' כלל. ודבר זה לא גלה לנו הבעש"ט ז"ל בדורו, ומאז כן בכל דור ודור ודוריו עד ביאת הגואל, כל הדבוק בהם יש להם עלי' לכל הנשמות, לא ידח מהם נדח. ויש אמור אל הכהנים כו', ופרש"י להזהיר הגדולים על הקטנים, לזרז הצדיקים שבודו להעלות את הקטנים עמהם בעבודתם, כמ"ש יוסף לאתוי (בראשית מג, ג') לא תהיו פני בלתי אחיכם אתכם. פי' לפי דעותיהם שאני שפל בעיניהם כמו שעלה ברוחם לדון אותו להריגה ח"ו. לזאת אמר להם לבל יזנו אותו ולהעלות גם אותו עמהם. כמ"ש להזהיר הגדולים על הקטנים. והבן.

על חומות ירושלים

ב"ה

כדאי הוא רבי שמעון...

בברכת ברוך הבא בשם השם מקדמים אנו בברכה כבוד האי גברא רבא הרב הצדיק רבי שמעון אופק שליט"א הידוע ומפורסם בגודל מסירת נפשו לשם ולתורתו בהקמת המוסד הקדוש "באר יצחק" לאחינו בני ישראל יוצאי מאראקא המוסנסות לשם ולתפארת בעיר בית שבע וכולל בה תלמוד תורה וישיבות קטנות וגדולות למאות תלמידים והציל בזה את שארית הפליטה מאחינו בני"ה הספרדים, וכבר העידו בו גדולים וטובים שביקרו בהמוסד שהוא ממש יחיד במינו. והמנהל שליט"א מוסר נפשו להמוסד במסירות נאמנה ורוב רובו של השנה הוא נודד בערי ארה"ב כדי לקבל הסכומים העצומים.

מבקשים אנו מאנשי שלומינו תושבי מאנסי לקבלו כראוי כערכו הרם ולבא לעזרתו בספ"י.

*

הני שלוחי דרבנן מהשיבה הק' "מאור עינים ראחמיסטרייוקא" בירושלים עיה"ק בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר מראחמיסטרייוקא ירושלים שליט"א איקלעי למדינת מעלבוירן-אויסראליע במטרה לדפוק על פתחי נדיבים לטובת הישיבה הק' הנ"ל.

כידוע שהישיבה הק' הנ"ל קרוב ללבו של כ"ק מרן רבינו שליט"א אחרי שהיו הנחשונים לדבר מצוה כאשר הגזירות האיומות של תכנית הליבה הנודעים לשמצה התחילו ללחוץ על מנהלי המוסדות בארה"ק, אזי קם האדמו"ר שליט"א כלביא יקום וכארי יתנשא וכרוזא קרא 'שקיל טיבותך ושדיא אחיזרי', וכאשר נערך המסיבה השנתית בקרית יואל כ"ק מרן בינו שליט"א יצא לעזרתם באופן יוצא מן הכלל, ועודד את ראשי מוסדותינו הק' לפעול נמרצות להוקיר מעשי ידיו של האדמו"ר מראחמיסטרייוקא שליט"א.

כעת כאשר הגיעו השלוחים לאוסטראליע תקוותינו חזקה שאנשי שלומינו דשם ידעו את אשר לפניהם וישתדלו בכל האפשריות לטובת הישיבה הק' הנ"ל.

*

בשמחה רבה מתקבלים בעירינו מנהלי התלמוד תורה על טהרת הקודש בעיר ביתר, אשר המוסד הנ"ל הוא המוסד היחיד על טהרת הקודש בכל העיר, ומכרזת בעצם קיומה מחאה גלו' נגד שולטון המינים, ומראה לכל הנחשלים אשרי הקליפה הארורה שיש קיום לתורה בארץ ישראל בלי הזדקקות לשלטון הכופרים ימ"ש.

*

בימים טרופים אלו, כאשר הני רודפי ישראל ממשלת המינים, ושרי המלוכה המלוכלכת שלהם בלבוש חרדי טרודים להתגרות באמונות ולבוזות שרי מדינת ארה"ב, ועיי"ז הם מחללים שם שמים באופן גורא ואיום, ומראים פנים לפני אומה וע"כ כאילו יהודים שומתו"צ יש להם דיעות כאלו בעניני ציונית, אשר הגדיל תבערת שנאת ישראל באופן גורא ואיום אשר זה רבות בכשנים שלא נהייתה כמותו.

כ"ק מרן רבינו עט"ר שליט"א יצא בקול מחאה גדולה נגד פעולות אלו בדרשת שבת הגדול דהאי שתא. וקרא לכל אנ"ש להתטרף עם המחאה הגדולה להסיר חרון אף ה' מישראל.

עסקני המוסד "נטרונא" מרבים פעלים נגשבים בימים אלו לטובת הענין, ומפרסמים בעיתונים ובחדשות של הגוים דעת תורתם של רבוה"ק זצ"ל, ושהציונים אינם מדברים בשם כלל ישראל, וכבר זכו לפעול גדולות ונצורות בפעולות אלו.

נחוץ מאד לסייע בפעולות אלו, ולקבל העסקנים בספ"י וליטול חלק במלחמת ה' בעמלק הציוני.

צמצולי הלכה

בירורי הלכות, נערך ונסדר ע"י מערכת "בית וועד לחכמים" שע"י מבצר הכוללים קרית יואל והיו למראה עיניו של הגה"צ קרית יואל שליט"א
להערות והארות: 845 662 4936 או ע"י הפקס: 845 781 7213

איסור תלישת שערות מעור בעלי חיים

(א) מלאכת "גזוז" הוא אחד מל"ט מלאכות שאסור לגזו שום דבר מאדם ובהמה חי ועוף.*

(ב) מלאכת גזוז הוא רק באופן שגזוזין דבר היוצא מבעל חי כגון הנוצות או השערות, והצמר או הצפרניים או עור הנתלש קצת וכדומה, אבל אם קוצצין מעצם גוף הבעל חי כגון החותך חתיכות בשר אינו חייב מזהמת מלאכת גזוז* [ויש אופנים שאסור לקצוץ גם דבר שהוא מעצם גוף הבעל חי מזהמת מלאכות ואיסורים אחרים וכאן כתבנו רק מה שנוגע למלאכת גזוז ועוד חזון למועד].

(ג) בשבוע זה נכתוב קצת דינים הנוגעים למלאכת גזוז בבהמה חי ועוף, ובשבוע הבא* יתבאר בעזרשי"ת הדינים הנוגעים למלאכת גזוז באדם.

(ד) מלאכת גזוז שייך גם כן לאחר מיתת הבעלי חיים, ואף לאחר שנפשטה עורו, כל זמן שהשערות שעל העור עדיין מחוברין ועומדין במקומן כמו שהיו בחיים, אסור לגזוזם*.

(ה) ועל כן פשוט שאסור לתלוש שערות משטריימ"ל הנעשים משערות בעלי חיים [לאפוקי מניין השטריימ"ל הנעשה ממניין פלעסטיק* וכדומה] שברך כלל לא נתלשו השערות ממקום גידולם, והרי הם מחוברין עדיין להעור מתולדה, וכן בשערות שבטיילע"פ פעלי"ץ או מאנטלע"ץ של נשים הנעשים משערות בעלי חיים [פעלי"ץ או מיניק קאט"ס*].

(ו) וכן צריכין להזהר ביותר אם נדבק על בגדים כאלו לכלוך קשה [שמו"ץ] שלא להעבירן ע"י תלישה בבה דאו יתלשו בודאי איזה שערות והיו פסיק רישא, וכמו כן אסור לסרוק אלו המלבושים בבארש"ט או קעמ"ל מהאי טעמא דהוי פסיק רישא שיותלשו השערות ואסור*.

(ז) ובענין הנוצות קטנים המצויים על בשר עוף דעת הרבה פוסקים דאחר שכבר נתבשל שוב לא שייכא ביה מלאכת גזוז ומותר להעבירם* [אבל מ"מ עדיין צריכין לזהר שלא יכשל באיסור בורר*] אכן יש החולקים וסבירא ל' דאף לאחר הבישול שייך מלאכת גזוז, ועל כן הרוצה להושי המזמזמים יסיר כל העור כולו מהחתיכת הבשר ולא יתלוש השערות מהעור, [וגם בזה צריכין לזהר מאיסור בורר וע"כ לא יסירנו רק סמוך לסעודה*].

=====

(א) ואיסור תורה לא היו רק כשגזזו כדרכו וע"כ בהמה וחיה שאין הדרך לגזו רק בכלי אינו חייב רק בכלי ולא כשתלש בידו, אבל בעוף שהדרך לתלוש הנוצות ביד חייב אף בידו כמ"ש הרמב"ם (פ"ט מהל' שבת הלכה ד') הובא במג"א (סי' ש"מ סק"ג).

(ב) כן כתבו כל האחרונים דליכא איסור גזוז בחותך חתיכת בשר, והטעם שכתבנו בפנים מבואר בשו"ת אבני נזר (אורח"י סי' קל"א אות ג') ובתחלה לדוד (סי' שכ"ח סק"ג) ובחזו"א (הל' יר"ט סי' קל"ג) ועוד, וע"ע במנחת חינוך (מלאכת גזוז אות ח') שביאר באופן אחר קצת דמלאכת גזוז הוא רק בענינים שדרך לגזו כמו בצמר כנה וציצין וצעיפין חלופין, אבל בבשר שאין עושה חלופין אין דרך גזיזה בכך עיי"ש, הרי"ד בתולד"ש (מלאכת גזוז סי' ל"ו אות י"ג).

(ג) רמב"ם (פ"ט מהל' שבת הלכה ד') הובא במג"א (סי' ש"מ סק"ג).

(ד) טרי"ז (סי' של"ו).

(ה) מ"ז (סי' של"ו), וע"ע במג"א (סי' שט"ז סק"כ ב"א) שם ספר החסידים שאסור להסיר הכינים מערות שועלים וכדומה משום שהוא תולש הצמר, וביאר המג"א (שם) דצריך לומר דמיירי באופן דהוי פס"ד דאליה ליכא איסור.

והנה יש מחלוקת אחרונים "כשתלש בידו" שערות במבהמה מתה אי ש חיוב חטאת, ולא הארנו בזה מכיון דלכ"ע עכ"פ מדרבנן אסור, ואף באופן שאינו מכריז מ"מ מכיון דהוא פס"ד, ולדינא נקטו האחרונים בקצת המג"א (סי' ש"ד סק"ב) דפס"ד באיסור דרבנן אסור, ואף באופנים דהוי ג"כ מקלקל וכלאח"י ראוי להחמיר ע"י במנח"ש (סי' פ' סק"ק קט"ז).

(ו) בשו"ת זית רענן (ח"א סי' א' אות י"ב) חשש בזה שיש בו איסור תורה משום גזוז דאף לאחר מיתת שייך מלאכת גזוז כנ"ל, אכן בקונטרס עובר אורח (שבס"ס ? חיים סי' של"ו) השיג עליו ולא שייך בזה גזוז כלל, מכיון דכבר נתבשל העור, ויכולין לאכול העור, שם בשר עליו ולא עור, וכעין זה כ' בחמדת ישראל (קונטרס נר מצוה אות י"ח) דבאכילתו לא שייך גזוז כמו דאין ממחך באוכלין, ועוד הוסיף דאחר הבישול נעשו מקום מושב השערות קלוש מאוד ואינו מחובר כ"כ, ע"כ כבר פסק גדולי ואינו חייב משום גזוז, וכ"כ להקל בקצת השלחן (סי' קמ"ג בדי השלחן סק"א), ושו"ת מנן שאול (סי' כ') ושו"ת באר משה (ח"ו סי' מה) וכן העידו הרבה מאחרונים הנ"ל דמנהג העולם להקל בזה.

(ז) דין זה יתבאר א"ה במלאכת בורר.

(ח) זית רענן הנ"ל, ואף שרבו החולקים עליו מ"מ בספר ישועות חכמה (בסוף קיצור שו"ע סי' פ' סעיף כ"ד) חשש לדבריו, וכן במנחת פתים (סי' של"ח) הביא ראיות להחמיר ונראה שנוטה להחמיר, וכן נראה ממנחת חינוך (מלאכת גזוז אות ח').

(ט) כמבואר ברמ"א (סי' שכ"א).

כל הזכויות שמורות © על פי דין תוה"ק אנו אוסרים להעתיק בכל אופן שהוא מאמרים שלמים או חלקם שנדפסו בגליונינו בלי רשות כתב מהמערכת
הרוצה לנדב גליון, לפרסם מודעות, להאיר ולהעיר, יתקשר עם המערכת: 0153 - 781 (845)

Mailing Address: Mayones His. 51 Forest Rd. Unit 316 Suite #14 Monroe N.Y. 10950